

Tiết số:
Ngày dạy:

Tuần số:
Lớp dạy:

§4. ĐẶT ẪN PHỤ ĐỂ BIẾN ĐỔI HẸNG ĐẲNG THỨC

DẠNG 1: ĐẶT ẪN PHỤ RÚT GỌN BIỂU THỨC

Bài 1. Rút gọn các biểu thức

a) $A = (1 - 2x)(4x^2 + 2x + 1) + 8(x - 1)(x^2 + x + 1);$

b) $B = (x^2 - 2y)(x^4 + 2x^2y + 4y^2) - x^3(x - y)(x^2 + xy + y^2) + 8y^3.$

c) $C = (x + y)^3 + 3(x - y)(x + y)^2 + 3(x - y)^2(x + y) + (x - y)^3$

d) $D = 8\left(\frac{x}{2} + y\right)^3 - 6(x + 2y)^2x + 12(x + 2y)x^2 - 8x^3.$

Bài 2. Tìm x biết

a) $(x - 1)^3 + (2 - x)(4 + 2x + x^2) + 3x(x + 2) = 16 ;$

b) $8\left(x - \frac{1}{2}\right)\left(x^2 + \frac{1}{2}x + \frac{1}{4}\right) - 4x(1 - x + 2x^2) + 2 = 0;$

c) $(x - 3)^3 - (x - 3)(x^2 + 3x + 9) + 9(x + 1)^2 = 4 ;$

d) $x(x - 5)(x + 5) - (x + 2)(x^2 - 2x + 4) = 17 .$

DẠNG 2: CÁC BÀI TOÁN CHỨNG MINH

Bài 3. Chứng minh giá trị của các biểu thức sau không phụ thuộc vào x.

a) $A = 3(x - 1)^2 - (x + 1)^2 + 2(x - 3)(x + 3) - (2x + 3)^2 - (5 - 20x);$

b) $B = -x(x + 2)^2 + (2x + 1)^2 + (x + 3)(x^2 - 3x + 9) - 1.$

Bài 4. Chứng minh rằng với mọi a, b, c ta đều có

a) $(a + b + c)^3 = a^3 + b^3 + c^3 + 3(a + b)(b + c)(c + a).$

b) $a^3 + b^3 + c^3 - 3abc = (a + b + c)(a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca)$

DẠNG 3: SỐ CHÍNH PHƯƠNG

Bài 5. a) CMR: $x(x + 1)(x + 2)(x + 3) + 1 = (x^2 + 3x + 1)^2$

b) CMR: tích 4 số nguyên liên tiếp cộng một là số chính phương

Bài 6. a) Rút gọn: $B = 1.2.3 + 2.3.4 + \dots + k(k + 1)(k + 2)$ với k là số tự nhiên.

b) Chứng minh rằng $4B + 1$ là số chính phương.

Bài 7. a) Cho $C = \underbrace{11\dots1}_{2n} + \underbrace{44\dots4}_n + 1$ với n là số tự nhiên. CMR: C là số chính phương.

b) Cho $a = \underbrace{11\dots1}_{2016}, b = \underbrace{10\dots05}_{2015}$. CMR: $ab + 1$ là số chính phương.

Bài 8. CMR: các số sau đây là số chính phương: a) $A = 224\underbrace{99\dots9}_{n-2}\underbrace{100\dots0}_n9$ b) $B = \underbrace{11\dots1}_n\underbrace{55\dots5}_{n-1}6$

Bài 9. Cho dãy số 49; 4489; 444889; 44448889;...

Dãy số trên được xây dựng bằng cách thêm số 48 vào giữa số đứng trước nó. CMR: tất cả các số của dãy trên đều là số chính phương